

Prevalentie van overgewicht en obesitas en de daarmee samenhangende leefstijl-, sociodemografische en woonomgevingsfactoren onder kinderen van 4 * 13 jaar in Zwolle.

Gepubliceerd: 25-08-2009 Laatste bijgewerkt: 05-05-2024

Inzicht krijgen in trends van de prevalentie van overgewicht en obesitas onder 4-13 jarige kinderen in Zwolle. Daarnaast zal CheckKid een bijdrage leveren aan het nagaan van de effectiviteit van een duurzame intergrale wijkgerichte aanpak die...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestart
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON33035

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Overgewicht en obesitas bij 4-13 jarige kinderen in Zwolle

Aandoening

- Overige aandoening
- Levensstijlaangelegenheden

Synoniemen aandoening

overgewicht en obesitas

Aandoening

overgewicht en obesitas

Betreft onderzoek met
Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: VU-Windesheim

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W, Er is nog contact met sponsoren voor de uitvoer van dit project. Sponsoring wordt gevraagd voor onder andere meetinstrumenten; ontwikkelen; drukken en scannen van vragenlijsten.

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: kinderen, leefstijl, omgevingskenmerken, overgewicht

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Lengte en gewicht (BMI) en middelomtrek naar leeftijd en geslacht.

Secundaire uitkomstmaten

Leefstijlkenmerken, sociodemografische kenmerken en woonomgevingsfactoren welke gerelateerd zijn aan overgewicht en obesitas in de onderzoekspopulatie.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Uit onderzoek van Hirasing et al. blijkt dat in de periode 1980 * 1997 een duidelijke toename heeft plaatsgevonden in de prevalentie van overgewicht en obesitas onder kinderen (Hirasing, 2001). De recente cijfers van TNO Kwaliteit van leven en het Vumc (maart 2006) bevestigen dat deze trend zich heeft voortgezet (van den Hurk, 2006).

Dit is zorgwekkend omdat met name obesitas bij kinderen al gepaard gaat met het ontstaan van cardiovasculaire aandoeningen, diabetes mellitus type 2 en psychosociale problemen. Bovendien is bekend dat overgewicht op jeugdige leeftijd gerelateerd is aan overgewicht op volwassenen leeftijd en dat volwassenen die als kind obees waren een verhoogd risico op morbiditeit en mortaliteit hebben, onafhankelijk van hun gewicht op volwassen leeftijd. Overgewicht wordt dan ook beschouwd als één van de belangrijkste Public Health problemen van dit moment. Preventie is derhalve belangrijk en daar moet al op

jonge leeftijd mee begonnen worden.

Doel van het onderzoek

Inzicht krijgen in trends van de prevalentie van overgewicht en obesitas onder 4-13 jarige kinderen in Zwolle. Daarnaast zal CheckKid een bijdrage leveren aan het nagaan van de effectiviteit van een duurzame integrale wijkgerichte aanpak die momenteel in een aantal wijken in Zwolle in ontwikkeling is. Bovendien kan met dit onderzoek meer inzicht worden verkregen in het eet-, beweeg- en inactiviteitsgedrag van de betreffende kinderen in Zwolle en in de determinanten die hieraan ten grondslag liggen. Deze gegevens kunnen direct gerelateerd worden aan de BMI en de middelomtrek, omdat bij alle kinderen lengte, gewicht en middelomtrek worden gemeten. Daarnaast wordt gekeken naar clustering van (on)gezond gedrag en relaties tussen individueel gedrag, fysieke en sociale omgeving om interventies nog efficiënter te kunnen inzetten.

Onderzoeksopzet

Alle basisscholen in Zwolle worden benaderd met de vraag deel te nemen aan het CheckKid onderzoek via een brief en vervolgens telefonisch contact. Wanneer een school toestemming geeft worden alle ouders en kinderen per brief uitgenodigd voor het onderzoek. Bij deze brief zit ook een brief voor informed consent. In CheckKid 2006 gaf 80% van de 46 scholen toestemming voor deelname. De overige scholen deden niet mee vanwege logistieke redenen. Vijfenzestig procent van de ouders heeft een geschreven informed consent ingeleverd. Naar verwachting ligt de respons in het CheckKid onderzoek van de scholen en ouders rond dezelfde aantallen als in 2006.

Het onderzoek bestaat uit het, volgens protocol, meten van lengte, gewicht en middelomtrek van alle deelnemende kinderen door hiervoor geselecteerde en getrainde studenten van Hogeschool Windesheim. Daarnaast wordt bij de ouders van alle deelnemende kinderen en bij de kinderen uit groep 6, 7 en 8, een vragenlijst afgenomen. Bij de ouders worden gegevens verzameld over sociodemografische kenmerken van de ouder(s) en van het kind (bijvoorbeeld leeftijd en geslacht van het kind, de wijk waarin men woonachtig is, werksituatie, de hoogst afgeronde opleiding en de etniciteit), leefstijlfactoren van het kind (eet- en beweeggedrag: onder meer buiten spelen, ontbijten, gezoete dranken en televisie kijken) en de fysieke woon- en leefomgeving van het kind (bijvoorbeeld het aanbod van beweegfaciliteiten). Aan de kinderen van groep 6, 7 en 8 wordt een korte vragenlijst voorgelegd waarmee gegevens worden verzameld over hun eet- en beweeggedrag (bijvoorbeeld over hun ontbijtgedrag, over hoe ze naar school gaan of waaraan ze hun zakgeld besteden). De vragenlijsten voor de kinderen zullen klassikaal worden afgenomen op de scholen. De vragenlijsten voor de ouders worden met de kinderen mee naar huis gegeven. Het onderzoek vindt alleen plaats bij de kinderen waarvan de ouders (en indien van toepassing het kind zelf) een positieve informed consent hebben gegeven.

Inschatting van belasting en risico

Er vindt op 1 tijdstip een duplo-meting van lengte, gewicht en middelomtrek plaats bij de deelnemende kinderen. Bovendien wordt bij ouders van alle deelnemende kinderen en bij de kinderen van groep 6,7,8 zelf een vragenlijst afgenomen: duur ongeveer 30 min. Er is geen risico voor de participanten.

Contactpersonen

Publiek

VU-Windesheim

Postbus 10090
8000 GB Zwolle
NL

Wetenschappelijk

VU-Windesheim

Postbus 10090
8000 GB Zwolle
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Adolescenten (12-15 jaar)

Adolescenten (16-17 jaar)

Kinderen (2-11 jaar)

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Kinderen in de leeftijd van 4 - 13 jaar van alle basisscholen in Zwolle.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Kinderen in de leeftijd van 4 - 13 jaar die in het speciaal basisonderwijs in Zwolle zitten.

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Blinding: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Preventie

Deelname

Nederland

Status: Werving gestart

(Verwachte) startdatum: 31-08-2009

Aantal proefpersonen: 4600

Type: Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 25-08-2009

Soort: Eerste indiening

Toetsingscommissie: METC Amsterdam UMC

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL27288.029.09